

Finanslovsforslag for 2019 med besparelser på uddannelse trods stabil vækst

Hovedelementer

- Danmark er inde i et stabilt og solidt økonomisk opsving med rekordhøj beskæftigelse - og en vækst på mellem 1,5 og 2 pct. om året
- Regeringen vil beskære undervisningsområdet igen i 2019 – herunder de gymnasiale uddannelser og erhvervsuddannelserne. Samlet svarer det til en besparelse på ca. ½ mia. kr.
- Halvdelen af besparelsen - svarende til ¼ mia. kr. – sker på de gymnasiale uddannelser. Besparelsen gennemføres, på trods af at der allerede i 2018 var 0,8 mia. kr. mindre at drive gymnasieuddannelser for på grund af omprioriteringsbidragene i 2016, 2017 og 2018.
- Regeringen foreslår, at omprioriteringsbidraget i 2022 bliver i ressortområdet.
- Fortsætter omprioriteringsbidraget frem til 2022, som regeringen foreslår, er det en besparelse på det gymnasiale område på 2,1 mia. kr. i 2022.
- Ressourcerne fra det nuværende sociale taxameter er afsat til at genberegne modellen, men vi afventer stadig regeringens forslag.
- Regeringen vil omlægge 37 pct. af GSK til fjernundervisning, herunder helt op til 75 pct. i nogle fag.

GL mener

- Det er positivt, at Danmark er inde i et stærkt, stabilt opsving.
- Det er alarmerende og uforståeligt, at regeringen vil fortsætte besparelserne på gymnasieuddannelserne. Flere gymnasiers eksistensgrundlag er ved at smuldre, og på alle landets gymnasier er der sparet lærere væk. De, der er tilbage, løber stærkere og stærkere og har mindre og mindre tid til den enkelte elev. Det går ud over kvaliteten i undervisningen og rammer eleverne, hvilket er stik imod intentionerne om styrket og tættere samspil mellem elever og lærere i gymnasiereformen.
- En omlægning af omprioriteringsbidraget er på ingen måde en garanti for, at det enkelte uddannelsesområde får tilbageført ressourcerne. Hvis der tilbageføres ressourcer, er der risiko for, at det ikke er til kerneområdet. Et signal om en mulig 2 pct. besparelse får erfaringsmæssigt skolerne til at skære unødigt til skade for undervisningen.
- GL arbejder for omkostningsdækkende taxametre og støtter derfor også det sociale taxameter. Undersøgelser viser, at skolerne har behov for ressourcerne, samt at de anvendes til tiltag der både fastholder og løfter eleverne fagligt.
- GL er bekymret for regeringens forslag om at omlægge en stor andel af GSK til fjernundervisning. En eventuel omlægning af GSK-aktivitet til fjernundervisning bør ske ud fra en samlet vurdering af elevgruppen samt pædagogiske og faglige hensyn – ikke ud fra en mere eller mindre tilfældig procent.

Indhold

Finanslovsforslag for 2019 med besparelser på uddannelse trods stabil vækst	1
Hovedelementer	1
GL mener	1
2 pct. besparelse for fjerde år i træk.....	3
Genberegning af det sociale taxameter udestår.....	3
Ressourcer til bedre uddannelser og mere robust arbejdsmarked	4
Stor andel af GSK-aktivitet foreslås omlagt til fjernundervisning	4
Finanslovsforslagets øvrige tiltag	4
Finanslovsforslagets konsekvenser for taksterne	5
Udviklingen i de gymnasiale undervisningstaxametre.....	6
Nedgang i antallet af gymnasiale elever presser sektoren yderligere	7
Finanslovsforslagets konsekvenser for den enkelte uddannelsestakst	8
Finanslovsforslagets konsekvenser for stx.....	8
Finanslovsforslagets konsekvenser for hf	9
Finanslovsforslagets konsekvenser for hhx.....	10
Finanslovsforslagets konsekvenser for htx	10
Finanslovsforslagets konsekvenser for hf-enkeltfag.....	11
Finanslovsforslagets konsekvenser for private udbydere.....	12
Andre elementer – pædagogikum og grundtilskud	13

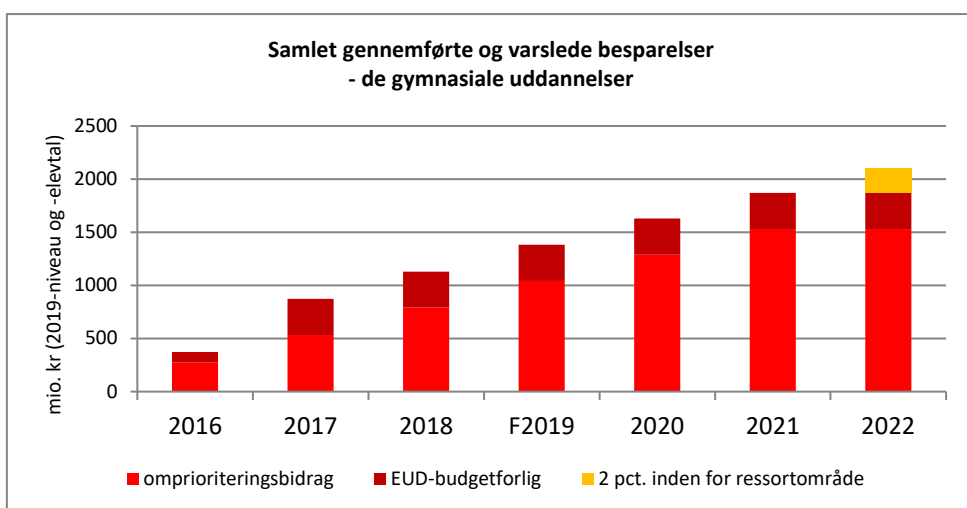
2 pct. besparelse for fjerde år i træk

Torsdag den 30. august 2018 offentliggjorde regeringen sit finanslovsforslag for 2019. Et forslag, der ikke rummer mange positive budskaber for uddannelsesområdet generelt og endnu færre for de gymnasiale uddannelser.

På trods af at finansministeren kalder den danske økonomi bundsolid foreslår regeringen at Undervisnings- og uddannelsesområdet igen i 2019 bliver underlagt det såkaldte omprioriteringsbidrag. Det betyder, at regeringen for fjerde år i træk vil spare 2 pct. på de gymnasiale uddannelser – en besparelse, der svarer til ¼ mia. kr. – ud af den samlede ramme på 12,3 mia. kr. Dette er på trods af, at området allerede har sparet 5,9 pct. af tilskuddet, svarende til 0,8 mia. kr. via omprioriteringsbidraget. Ser man isoleret på stx, som var med til at finansiere EUD-budgetforliget fra oktober 2015, er der sparet ca. 9,5 pct. ift. 2015.

Regeringen foreslår, at 2 pct.-besparelsen videreføres i 2020 og 2021. I 2022 vil regeringen ændre modellen og lade de 2 pct. blive i det enkelte ressortområde. Det betyder dog ikke, at ressourcen forbliver inden for det enkelte uddannelsesområde, og det kan også betyde, at der sættes nye krav for anvendelse af ressourcerne. Samlet for undervisningsministeriets område betyder det, at der er afsat en reserve i 2022 på 479 mio. kr.

Alt i alt er der risiko for, at gymnasierne rammes af en besparelse på 2,1 mia. kr. i 2022 ved samme elevtal som i dag. Det på trods af at regeringen vurderer, at Danmark er inde i et stabilt økonomisk opsving, samt at regeringen ønsker at prioritere tryghed, nærhed og et Danmark i balance.

Genberegning af det sociale taxameter udestår

Modellen for det sociale taxameter skulle have været genberegnet med finansloven for 2018. Det blev udskudt til 2019, fordi genberegningen afventede evalueringen af det sociale taxameter. En evaluering, der var ventet i anden halvdel af 2017.

Undervisningsministeriet er fortsat i gang med evalueringen. Der er dog i finanslovsforslaget foretaget en teknisk videreførelse af taxameteret. Det kan betyde, at en ny model finansieres inden for de nuværende økonomiske rammer.

Da regeringen ikke anser genberegning af modellen for forligsstof, er det undervisningsministeren (regeringen), der kan formulere de nye kriterier uden for forhandlingerne. Det kan dog ikke udelukkes, at regeringen foreslår taxameteret for afskaffet.

Ressourcer til bedre uddannelser og mere robust arbejdsmarked

Der afsættes en ramme på 600 mio. kr., der blandt andet skal anvendes til regeringens kommende udspil på erhvervsuddannelsesområdet, der skal få flere unge til at vælge en erhvervsuddannelse. Det er forventningen, at regeringens udspil kommer den 13. september 2018. Man kan håbe, at der er afsat ressourcer nok, så de gymnasiale uddannelser ikke endnu en gang skal finansiere forskellige reformer.

Stor andel af GSK-aktivitet foreslås omlagt til fjernundervisning

Regeringen vil forpligte udbyderne af GSK til at omlægge ca. 37 pct. af GSK-aktiviteten til fjernundervisning. I udmeldingen til udbyderne fremgår en klar forventning til fordelingen mellem fag. 15 pct. af undervisningen i fysik, kemi og idræt, 38 pct. af undervisningen i matematik og 75 pct. i de øvrige fag.

Der er ikke offentliggjort analyser eller lignende, der kan understøtte forslaget. Undervisningsministeriet har dog henvist til en "Quartz-analyse" fra 2015. Analysen blev anvendt til bl.a. at nedsætte undervisningstaksten på fjernundervisning i EUD-budgetaftalen. Om GSK konkluderer analysen: "Med udgangspunkt i institutionernes vurderinger af relevansen af fjernundervisning på hf-enkeltfag og avu, er det bemærkelsesværdigt, at fjernundervisningsaktiviteten på GSK udgør en relativt lav andel af den samlede totale GSK-aktivitet (6,7 pct.). Ydermere fremhæves det af institutionerne, at GSK-kursister generelt er en højt motiveret elev/kursistgruppe, da mange har konkrete uddannelsesmæssige be- væggrunde for at tage specifikke fag. Der er således flere indikationer på, at GSK er en relativt oplagt uddannelsesretning at udbyde som fjernundervisning. Analysen giver ikke mulighed for at opstille klare forklaringer på, hvorfor fjernundervisning på GSK ikke er mere udbredt, end tilfældet er." Det kan derfor undre, at Undervisningsministeriet ikke har udarbejdet yderligere analyse af elevgrundlag mv., inden regeringen stiller forslag om en så omfattende aktivitetsomlægning.

Da forslaget kræver en lovændring, forventes det først at kunne træde i kraft medio 2019. Fuldt indfaset giver forslaget en besparelse på knap 12 pct. af enhedsomkostningerne. Med ministeriets fremskrivning af GSK-aktiviteten svarer den foreslåede omlægning til en besparelse på ca. 13 mio. kr.

Finanslovsforslagets øvrige tiltag

Øvrige tiltag med betydning for de gymnasiale uddannelser og deres tilskud er:

- *Konsekvenser af budgetaftalen for FGU:*
 - *Undervisningstakst for fjernundervisning nedsættes*
 - *Fællesudgiftstaxametrene nedsættes ud fra en politisk forventning om, at institutionerne nedbringer markedsføringsomkostninger*
- *Statens indkøbsprogram 12. fase*
- *Barselsfonden*
- *Nedskrivning af PL*

- *Investeringsramme*

FGU-budgetaftalen indeholder en nedsættelse af undervisningstaxameteret til fjernundervisningen fra 80 pct. til 75 pct. af det ordinære taxameter. Det svarer til 16 mio. kr. Herudover indeholdt aftalen en politisk forventning om, at markedsføringsomkostningerne på VUC, erhvervsskoler og gymnasier og hf-kurser skulle nedsættes. Det betød konkret en nedsættelse af fællesudgiftstaksterne på de enkelte uddannelser svarende til 22 mio. kr. Da der allerede foreligger en politisk aftale, er dette ikke til forhandling.

12. fase af **statens indkøbsbesparelse** vedrører bl.a. telefoni og AV-udstyr. Det foreslås, at besparelsen allerede hjemtages i 2018 via en dispositionsbegrænsning. Samlet svarer besparelserne til 19,5 mio. kr. på undervisningsområdet.

Barselsfonden blev omlagt med finansloven for 2018. Det overførte beløb til taksterne har vist sig at være for stort. Derfor bliver taksterne i 2019 korrigeret med samlet 3 mio. kr. på undervisningsministeriets område. Desuden giver det en dispositionsbegrænsning for 2018.

Pris og lønfremskrivningerne for 2018 var sat for højt, hvilket vil medføre en samlet reduktion på 17 mio. kr. på hele uddannelsesområdet. Sekretariatet har efterspurgt Finansministeriets baggrundsberegninger. Med udgangspunkt i Finansministeriet beregninger udarbejder sekretariatet et særskilt notat om sammenhæng mellem finanslovens PL og lønstigninger.

Investeringsrammen er i forslaget sat til 1,4 mia. kr. årligt i 2019-2021, og 1,26 mia. kr. i 2022. Der har ikke været udmelding om sektorens samlede investeringsønsker for 2019. Det er derfor uafklaret om rammen vil have konsekvenser.

Følgende tiltag fra tidligere finanslove, har fortsat betydning for beregningen af elevtilskuddet 2019:

- Ændring af opgørelsestidspunkt for klasseloftet
- Indførelse af ekstra prøve for de treårige uddannelser
- Udvidet fagpakke for hf
- Stigningen i deltagerbetaling på hf-enkeltfag

Som omtalt betyder finanslovsforslaget at institutionerne vil få en samlet **dispositionsbegrænsning** i indeværende år baseret på besparelse ved statens indkøbsordning fase 12, efterregulering af omlægningen af barselsfonden og eventuelt reduktionen af PL for 2018.

Finanslovsforslagets konsekvenser for taksterne

Samlet betyder finanslovsforslaget, at skolerne kan forvente nedenstående gymnasiale uddannelsesstakster for eleverne i 2019.

2019 (2019-niveau) FFL	Hhx	htx	Stx	Hf	hfe (gr1)
Undervisningstaxameter	50.230	57.570	51.720	62.030	61.020
Færdiggørelsestaxameter	13.820	20.280	13.310	9.520	
Fælles udgiftstaxameter	5.320	7.510	6.420	8.230	10.070

Bygningstaxameter	4.920	9.240	7.880	9.070	9.250
Fuldt forløb pr. årselev*	65.077	81.080	70.457	84.090	
Fuldt forløb	195.230	243.240	211.370	168.180	

Kilde: Finanslovsforslaget for 2019

*) I beregningen af et fuldt forløb pr. årselev vægtes færdiggørelsestaxameteret med ½ for toårigt hf og 1/3 for hhx, htx og stx

Alle taksterne pris- og lønreguleres fra 2018 til 2019-niveau med 0,9 pct., mens bygningstaxametrene reguleres med 0,5 pct.

For at kunne sammenligne 2019-taksterne med 2018-taksterne skal taxametrene regnes i samme prisniveau. Nedenfor ses forskellen på det gældende elevtaxameter og forslaget til næste års takster i 2019-niveau.

Ser man på ændringerne i kr. falder beløbet for et fuldt forløb pr. årselev på mellem 1.386 og 2.371. Årsagen til det store fald på enkeltfag er, at deltagerbetalingen er sat op. Det enkelte VUC får altså en del af pengene ind igen i form af kursisternes deltagerbetaling.

For htx vil finanslovsforslaget betyde, at der er ca. 50.000 færre taxameterkroner for en klasse i 2019 end i 2018. Mens det for hf betyder 39.000 færre kr. per klasse.

Ændring i elevtaxameter 2018-2019 Opgjort i 2019-niveau og kr.	Hhx	Htx	Stx	Hf	Hfe (gr1)
Undervisningstaxameter	-1.027	-1.184	-1.152	-720	-1.699
Færdiggørelsestaxameter	-286	-415	-281	-187	
Fælles udgiftstaxameter	-240	-320	-310	-387	-484
Bygningstaxameter	-105	-187	-170	-186	-187
Fuldt forløb pr årselev*	-1.467	-1.829	-1.725	-1.386	-2.371

Kilde: Finansloven 2018 og Finanslovsforslaget for 2019

*) I beregningen af et fuldt forløb pr. årselev vægtes færdiggørelsestaxameteret med ½ for toårigt hf og 1/3 for hhx, htx og stx.

Når man ser på takstændringen i procent, falder undervisningstaksten med to pct. på hhx og htx svarende til omprioriteringsbidraget, og det samme gælder bygningstaxametrene. Variationen i de øvrige taxametre dækker over flere forskellige ændringer som omtalt ovenfor.

Forskel i elevtaxameter fra 2018 til 2019 i pct. (2019-niveau)	Hhx	Htx	Stx	Hf	Hfe (gr1)
Undervisningstaxameter	-2,0%	-2,0%	-2,2%	-1,1%	-2,7%
Færdiggørelsestaxameter	-2,0%	-2,0%	-2,1%	-1,9%	
Fælles udgiftstaxameter	-4,3%	-4,1%	-4,6%	-4,5%	-4,6%
Bygningstaxameter	-2,1%	-2,0%	-2,1%	-2,0%	-2,0%
Fuldt forløb pr årselev*	-2,2%	-2,2%	-2,4%	-1,6%	-2,9%

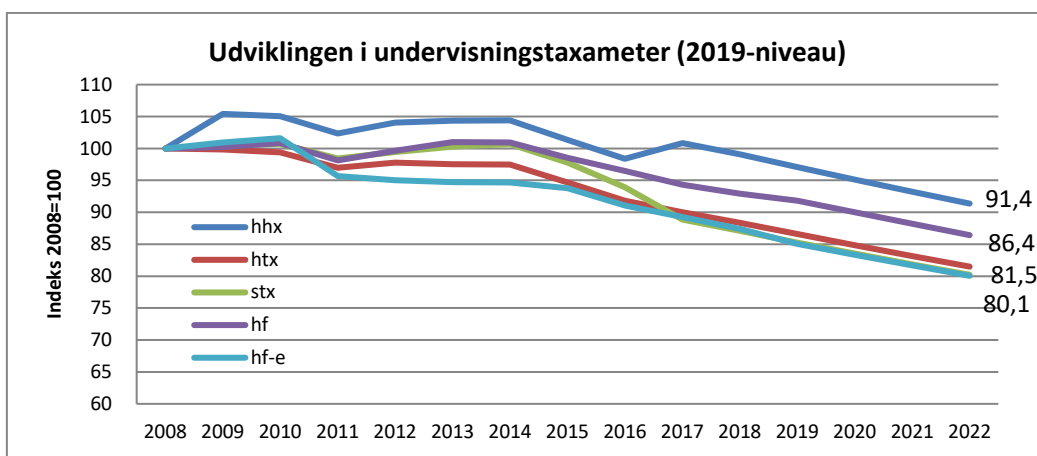
Kilde: Finansloven 2018 og Finanslovsforslaget for 2019

*) I beregningen af et fuldt forløb pr. årselev vægtes færdiggørelsestaxameteret med ½ for toårigt hf og 1/3 for hhx, htx og stx.

Udviklingen i de gymnasiale undervisningstaxametre

Figuren nedenfor viser udviklingen i de gymnasiale undervisningstaxametre. Udviklingen frem til og med 2018 er de faktiske ændringer. Finanslovsforslagets konsekvenser ses i

2019, mens 2020-2021 kun indeholder fremskrivningen af omprioriteringsbidraget. Regeringens forslag om omlægning af omprioriteringsbidraget i 2022, er stadig indregnet med 2 pct. fordi der ikke er sikkerhed for, at pengene kommer tilbage til uddannelserne. Taxameteret er siden 2008 faldet mest for hf-e og stx, der i 2022 kun vil få 80 pct. af tilskuddet fra 2008. En del af faldet på hf-enkeltfag er dog opvejet af deltagerbetaling, der blev indført i 2011 og udvidet i 2018 samt 2019. Hhx er faldet mindst på grund af tilførslen af ressourcer til undervisningstaxameteret ad flere omgange - senest i 2017 i forbindelse med budgetaftalen for EUD-forliget. I 2015 falder taksterne, fordi det sociale taxameter indføres ved en omfordeling på 2 pct. Den mindre stigning fra 2011 for stx, hhx og hfx dækker over tilførslen af ressourcer til implementering af det fleksible klasseloft. Udviklingen i undervisningstaxametrene er altså ikke kun et udtryk for besparelser, men dækker også over andre politiske tiltag/aftaler.

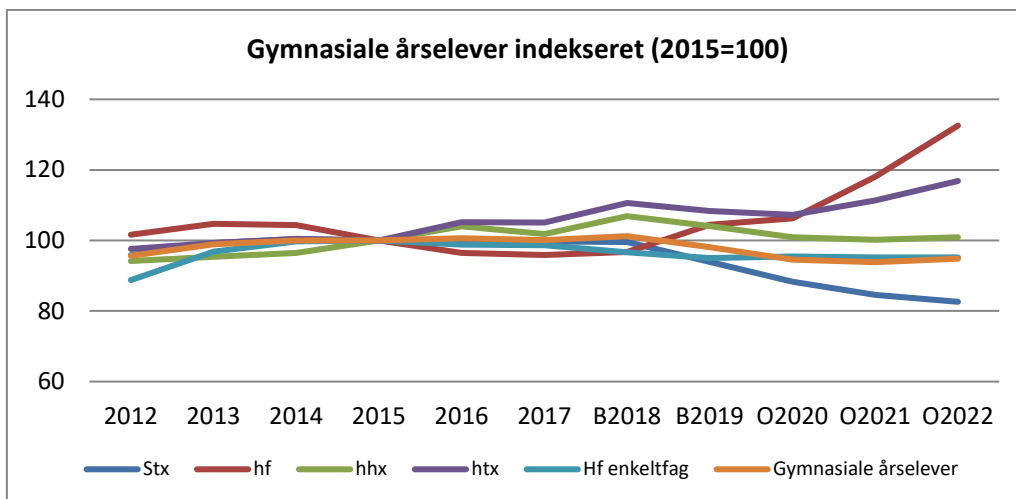

Kilde: Finanslov 2008-2018 og finanslovsforslag 2019.

Nedgang i antallet af gymnasiale elever presser sektoren yderligere

I finanslovsudspillet beregnes den samlede ramme ud fra forventninger til elevtallet. Tallene fra 2017 og frem er estimeret. Det er forventningen, at bestanden af elever falder i 2019 og i 2020, sandsynligvis ud fra en vurdering af konsekvenserne af adgangskravene, der træder i kraft fra næste skoleår. Optag til alle gymnasiale uddannelser er estimeret til at falde mellem 9 og 14 pct. fra 2018 til 2019. Estimeringen af tilgangen til de gymnasiale uddannelser nedsættes med 4.500 elever. Dette svarer til en nedgang i optaget på knap 11. pct. Det er bekymrende højt – også højere end en tidligere analyse har vist. Denne viste, at der højst var 9 pct. fald; for stx er nedgangen 9,2 pct. mod 6 pct. i den tidligere analyse. Der er stor forskel på finanslovsforslagets forventning til udviklingen i elevbestand fra 2019 og frem til 2022. Bestanden på hf og htx forventes at stige, mens stx og hhx forventes at falde yderligere.

Hvis vi indekserer antallet af årselever ud fra 2015 – altså inden besparelserne fra omprioriteringsbidraget blev gennemført, ses at især bestanden af stx-elever forventes at falde væsentligt helt frem til 2022. Samlet vil der være 17 pct. færre elever end i 2015. Vi ved, at faldet i elevtallet vil være særligt udtalt for skolerne uden for de større byer og for skoler, der modtager socialt taxameter. Disse skoler vil derfor være ekstraordinært presset af nedskæringerne, da disse gennemføres, samtidig med at elevtallet falder drastisk. Det vil give det helt modsatte resultat af Regeringens ønske om et Danmark i balance.

Kilde: Finanslovsforslaget for 2019

Finanslovsforslagets konsekvenser for den enkelte uddannelsestakst

I det efterfølgende behandles finanslovsforslagets konsekvenser for taksterne for de fire gymnasiale uddannelser og enkeltfag hver for sig. Når taxametrene beregnes for et fuldt forløb per årselev, vægtes færdiggørelsestaxameteret med 1/3 for de treårige uddannelser og 1/2 for hf. I tabellen opgøres finanslovsforslagets samlede procentvise effekt isoleret på henholdsvis undervisnings-, færdiggørelses- fællesudgifts- og bygningstaxameteret. Den samlede procentændring kan derfor ikke opgøres som summen af alle procentændringerne. Det samme gælder for finanslovsforslagets samlede effekter for den enkelte uddannelse.

Finanslovsforslagets konsekvenser for stx

Den største konsekvens for stx-taxameteret er omprioriteringsbidraget. Ser vi isoleret på effekten, betyder det en besparelse på 117 mio. kr. på elevtaxameteret svarende til ca. 1.440 kr pr. årselev. Hertil kommer finanslovsforslagets øvrige konsekvenser.

Det samlede taxameter for stx-eleverne vil falde med 1.725 kr., hvis finanslovsforslaget vedtages som fremlagt. Det svarer til en nedgang på 2,4 pct. I forskellen mellem taksterne indgår også afrunding. Derfor stemmer konsekvensestimeringen og takstforskellen ikke nødvendigvis overens med de konkrete konsekvensberegninger.

Stx-taxameteret	År		Forskel	
	2018	2019	I kr.	I pct.
2019-niveau	2018	2019		
Undervisningstaxameter	52.872	51.720	-1.152	-2,2%
Færdiggørelsestaxameter	13.591	13.310	-281	-2,1%
Fælles udgiftstaxameter	6.730	6.420	-310	-4,6%
Bygningstaxameter	8.050	7.880	-170	-2,1%
Fuldt forløb pr. årselev*	72.182	70.457	-1.725	-2,4%

*) I beregningen af et fuldt forløb pr. årselev vægtes færdiggørelsestaxameteret med 1/3

Undervisningstaksterne og fællesomkostningstaksten er pris- og lønreguleret med 0,9 pct., mens bygningstaxametrene er reguleret med 0,5 pct. Samlet set påvirkes stx-

uddannelsestaxameteret af nedenstående forslag og tiltag. De enkelte forslag og tiltag er beskrevet i begyndelsen af notatet.

Stx	Estimeret ændring på stx-elevtakst 2019	Pct. ændring			
		2019	2020	2021	2022
Omprioriteringsbidrag	Hele rammen -1.440 kr.	-2	-3,96	-5,84	-7,72
Justering af markedsføringsomkostninger	Fællesudgift -100 kr.	-1,5	-1,5	-1,5	-1,5
<i>Opgørelsestidspunkt for klasseloft</i>	Undervisning -110 kr.	-0,1	-0,2	-0,2	-0,2
<i>Indførelse af ekstra prøve</i>	Undervisning 260 kr.		0,5	0,5	0,5
Statens indkøbsprogram 12	Fællesudgift -75 kr.	-1,1	-1,1	-1,1	-1,1

Kilde: Undervisningsministeriets orienteringsbreve til skolerne om FFL19 og beregninger. Nedjustering af PL er ikke medtaget, da konsekvenserne ikke er meldt endeligt ud.

Finanslovsforslagets konsekvenser for hf

Den største konsekvens for hf er omprioriteringsbidraget på 2 pct. i 2018 og frem til 2021. I 2018 svarer det til en besparelse på elevtaxameteret på 28 mio. kr. eller ca. 1.710 kr. pr årselev.

Samlet set vil finanslovsforslaget betyde, at uddannelsestaxameteret falder med 1.386 kr. pr. årselev. Det svarer til et fald på 1,6 pct. Undervisningstaxameteret falder med 720 kr. svarende til 1,9 pct. Årsagen - til at det ikke falder mere - er bl.a. tilførslen af ressourcer i forbindelse med den udvidede fagpakke. I forskellen mellem taksterne indgår også afrunding af taksterne – derfor stemmer konsekvensestimeringen og takstforskellen ikke nødvendigvis overens med de konkrete konsekvensberegninger.

Hf-taxameteret	År		Forskel	
	2018	2019	I kr.	I pct.
2019-niveau	62.750	62.030	-720	-1,1%
Undervisningstaxameter	62.750	62.030	-720	-1,1%
Færdiggørelsestaxameter	9.707	9.520	-187	-1,9%
Fælles udgiftstaxameter	8.617	8.230	-387	-4,5%
Bygningstaxameter	9.256	9.070	-186	-2,0%
Fuldt forløb pr årselev*	85.476	84.090	-1.386	-1,6%

*) I beregningen af et fuldt forløb pr. årselev vægtes færdiggørelsestaxameteret med ½

Samlet set påvirkes hf-taxameteret af nedenstående forslag og tiltag. De enkelte forslag og tiltag er beskrevet i begyndelsen af notatet.

Hf	Estimeret ændring af hf-elevtaksten 2019	Pct. ændring akkumuleret			
		2019	2020	2021	2022
Omprioriteringsbidrag	Hele rammen -1.710 kr.	-2	-3,96	-5,84	-7,72
Udvidet fagpakke	Undervisning 570 kr.	0,9	0,9	0,9	0,9
Justering af markedsføringsomkostninger	Fællesudgift -130 kr.	-1,5	-1,5	-1,5	-1,5
<i>Opgørelsestidspunkt for klasseloft</i>	Undervisning	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Statens indkøbsprogram 12	Fællesudgift -95 kr.	-1,1	-1,1	-1,1	-1,1

Kilde: Undervisningsministeriets orienteringsbreve til skolerne om FFL19 og beregninger. Konsekvenser af nedjustering af PL er ikke medtaget, da konsekvenserne ikke er meldt endeligt ud.

Finanslovsforlagets konsekvenser for hhx

Den største konsekvens af finanslovsforlaget for hhx er som for de øvrige uddannelser den foreslåede videreførelse af omprioriteringsbidraget på 2 pct. i 2019. For elevtaxameteret på hhx svarer besparelserne til ca. 1.330 kr. for en fuld årselev. Samlet er det en besparelse på omkring 37 mio. kr. i 2019

Hvis finanslovsforlaget vedtages, som det er fremlagt, vil det samlede taxameter for en hhx-elev falde med 1.467 kr. Det svarer til en samlet nedgang på 2,2 pct. I forskellen mellem taksterne indgår også afrunding af taksterne. Derfor stemmer konsekvensestimeringen og takstforskellen ikke nødvendigvis overens.

Hhx-taxameteret	År		Forskel	
	2018	2019	I kr.	I pct.
2019-niveau				
Undervisningstaxameter	51.257	50.230	-1.027	-2,0%
Færdiggørelsestaxameter	14.106	13.820	-286	-2,0%
Fælles udgiftstaxameter	5.560	5.320	-240	-4,3%
Bygningstaxameter	5.025	4.920	-105	-2,1%
Fuldt forløb pr. årselev*	66.544	65.077	-1.467	-2,2%

*) I beregningen af et fuldt forløb pr. årselev vægtes færdiggørelsestaxameteret med 1/3

Udover omprioriteringsbidraget er der flere forslag i finansloven, der har betydning for hhx-taxameterets størrelse. De enkelte forslag og tiltag er beskrevet i begyndelsen af notatet.

Hhx	Estimeret ændring af hhx elevtaksten 2019	Pct. ændring			
		2019	2020	2021	2022
Omprioriteringsbidrag	Hele rammen -1.330 kr.	-2	-3,96	-5,84	-7,72
Indførelse af ekstra prøve	Undervisning		0,4	0,4	0,4
Justering af markedsføringsomkostninger	fællesudgift -55 kr.	-1	-1	-1	-1
Statens indkøbsprogram 12	fællesudgift -70 kr.	-1,2	-1,2	-1,2	-1,2
Opgørelsestidspunkt for klasseloft	Undervisning	<-0,1	<-0,1	<-0,1	<-0,1

Kilde: Undervisningsministeriets orienteringsbreve til skolerne om FFL19 og beregninger. Nedjustering af PL er ikke medtaget, da konsekvenserne ikke er meldt endeligt ud.

Finanslovsforlagets konsekvenser for htx

Htx er som de andre gymnasiale uddannelser igen i 2019 foreslået underlagt omprioriteringsbidraget på 2 pct. Samlet set svarer besparelsen til ca. 1650 kr. for en årselev (inkl. 1/3 færdiggørelsestaxameter). Samlet set betyder det en besparelse på htx-taxameterbevillingen på ca. 25 mio. kr.

Hvis finanslovsforlaget vedtages uændret, vil det samlede taxameter for htx-elever falde med 1.829 kr. Det svarer til en nedgang på 2,2 pct. ift. taksten i 2018 (2019-niveau). I forskellen mellem taksterne indgår også afrunding af taksterne – derfor stemmer konsekvensestimeringen og takstforskellen ikke nødvendigvis overens.

Htx	År		Forskel	
	2018	2019	I kr.	I pct.
2019-niveau	58.754	57.570	-1.184	-2,0%
Undervisningstaxameter	58.754	57.570	-1.184	-2,0%
Færdiggørelsestaxameter	20.695	20.280	-415	-2,0%
Fælles udgiftstaxameter	7.830	7.510	-320	-4,1%
Bygningstaxameter	9.427	9.240	-187	-2,0%
Fuldt forløb pr. årselev*	82.909	81.080	-1.829	-2,2%

*) I beregningen af et fuldt forløb pr. årselev vægtes færdiggørelsestaxameteret med 1/3

Udover konsekvensen af omprioriteringsbidraget rammes htx af nedenstående tiltag i finanslovsforslaget. De enkelte forslag og tiltag er beskrevet i begyndelsen af notatet.

Htx	Estimeret ændring af htx-elevtaksten 2019	Pct. ændring			
		2019	2020	2021	2022
Omprioriteringsbidrag	Hele rammen -1.650 kr.	-2	-3,96	-5,84	-7,72
Indførelse af ekstra prøve	Undervisning		0,3	0,3	0,3
Statens indkøbsprogram 12	fællesudgift -95 kr.	-1,2	-1,2	-1,2	-1,2
Justering af markedsføringsomkostninger	fællesudgift -80 kr.	-1	-1	-1	-1
Opgørelsestidspunkt for klasseloft	Undervisning	<-0,1	<-0,1	<-0,1	<-0,1

Kilde: Undervisningsministeriets orienteringsbreve til skolerne om FFL19 og beregninger. Nedjustering af PL er ikke medtaget, da konsekvenserne ikke er meldt endeligt ud.

Finanslovsforslagets konsekvenser for hf-enkeltfag

Det, der påvirker enkeltfagstaksterne mest, er som for de øvrige gymnasiale uddannelser omprioriteringsbidraget på 2 pct. i 2019. Det svarer til omkring 1.650 kr. for en årskurstmed deltagerbetaling. Samlet er det 20 mio. kr. for hf-enkeltfag.

Hvis finanslovsforslaget vedtages, som det er fremlagt, vil det samlede taxameter for hf-enkeltfag falde med 2.371 kr. Det svarer til en nedgang på 2,9 pct. ift. taksten i 2018 I forskellen mellem taksterne indgår afrunding af taksterne – derfor stemmer konsekvens-estimeringen og takstforskellen ikke nødvendigvis overens.

Hf Enkeltfag	År		Forskel	
	2018	2019	I kr.	I pct.
2019-niveau	62.719	61.020	-1.699	-2,7%
Undervisningstaxameter	62.719	61.020	-1.699	-2,7%
Fælles udgiftstaxameter	10.554	10.070	-484	-4,6%
Bygningstaxameter	9.437	9.250	-187	-2,0%
Fuldt forløb pr. årskurst	82.711	80.340	-2.371	-2,9%

Udover omprioriteringsbidraget er der aftaler og forslag fra regeringen, der vil have betydning for taxameterfastsættelsen. De enkelte forslag og tiltag er beskrevet i begyndelsen af notatet.

Enkeltfag	Estimeret ændring af kursisttaksten 2019	Pct. ændring			
		2019	2020	2021	2022
Omprioriteringsbidrag	Hele rammen -1.650 kr.	-2	-3,96	-5,84	-7,72
Øget deltagerbetaling	Undervisning -370 kr.	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6

Justering af markedsføringsomkostninger	fællesudgift -190 kr.	-1,8	-1,8	-1,8	-1,8
Statens indkøbsprogram 12	fællesudgift -100 kr.	-1	-1	-1	-1

Kilde: Undervisningsministeriets orienteringsbreve til skolerne om FL18, FFL19 og beregninger. Nedjustering af PL er ikke medtaget, da konsekvenserne ikke er meldt endeligt ud.

I beregningerne af undervisningstaxameteret indgår en forudsætning om at udskyde ikrafttrædelsen for forhøjelse af deltagerbetaling til 1.april 2018. Det betyder, at taksten også i 2019 nedsættes med 0,6 pct. Samlet set sættes fag, der før kostede 450 kr., op til 550 kr., og fag, der før kostede 1.100 kr., sættes op til 1400 kr. Hvis enkeltfag sammenstykes til en hel gymnasial uddannelse, kan kursisten fortsat efterfølgende få deltagerbetalingen tilbage. Taxameternedsættelsen betyder ikke en mindre indtægt til skolen for den enkelte kursist, men det kan have aktivitetsmæssige konsekvenser for VUC.

Finanslovsforslagets konsekvenser for private udbydere

Udviklingen i taksterne for de private udbydere af gymnasial uddannelse følger udviklingen i de offentlige takster. Undervisningstaksten er igen i år fastsat som 85,1 pct. af de offentlige, mens fællesudgiftstaksten er 86,1 pct. af de tilsvarende offentlige takster. Taksterne på baggrund af finanslovsforslaget for 2019 er beregnet til nedenstående.

Private takster for 2019 niveau (opgjort i kr. ex. moms)	Stx/pre-IB/IB	Studerterkurser	Hf
Undervisningstaxameter	46.220	72.180	55.430
Færdiggørelsestaxameter	12.100	18.870	8.650
Fællesudgiftstaxameter	6.120	9.920	7.840
Bygningstaxameter	7.640	7.640	7.640
Fuld årselev	64.013	99.175	75.235

Kilde: Finanslovsforslaget for 2019

Omprioriteringsbidraget er det forslag, der påvirker de private gymnasiale taxametre mest. Udover omprioriteringsbidraget er der aftaler og forslag fra regeringen, der vil have betydning for taxameterfastsættelsen. De enkelte forslag og tiltag er beskrevet i begyndelsen af notatet.

Forskel i 2018 og 2019 i pct. (2019-niveau)	Stx/pre-IB/IB	Studerterkurser	Hf
Undervisningstaxameter	-2,2%	-2,2%	-1,1%
Færdiggørelsestaxameter	-2,1%	-2,1%	-2,0%
Fællesudgiftstaxameter	-4,5%	-4,5%	-4,5%
Bygningstaxameter	-2,0%	-2,0%	-2,0%
Fuld årselev	-2,4%	-2,4%	-1,6%

Kilde: Finanslov 2018 og Finanslovsforslaget for 2019

For at se hvilke tiltag der påvirker de private skolars takster, skal der ses på de enkelte gymnasiale uddannelser ovenfor.

Specifikt for Steinerskolerne foreslås, at deres undervisningstaxameter for hf-uddannelsen sættes op med 3 pct. i 2019 for at imødekomme ekstraudgifter forbundet med udarbejdelsen af vidnesbyrd ved uddannelsens afslutning.

Andre elementer – pædagogikum og grundtilskud

Omprioriteringsbidraget tages også at andre af de gymnasiale indtægter end uddannelsernes elevtaxameter. Alle institutionernes grundtilskud – herunder udkantstilskuddet – rammes også af omprioriteringsbidraget. Det samme gælder det sociale taxameter.

Pædagogikumtaxameteret er også omfattet af omprioriteringsbidraget. I finanslovsforslaget er taksten 286.560 kr. pr. årspædagogikumkandidat. Samtidig er forventningen til antallet af pædagogikumkandidater faldet fra 616 i 2018 til 560 i 2019.

Anette Rachlitz
Gymnasieskolernes Lærerforening
Vesterbrogade 16, 1620 København V
tlf. 33 29 09 37